

tenet, liberè pendet in spatio illo longè lateque circumfuso.

Objectiones earumque Resolutiones.

Aër unà cum Tellure est unum corpus.

Sin verò existat ex propriâ vel innatâ aëris gravitate, per quam omnia graviatendant deorsum, sicut dicent Peripatetici; sequitur quod Aër, cum gravitate suâ Telluri undique incumbens, unà cum ea sit unum & quidem compactum corpus; Corpus autem compactum, & quidem quod liberè pendet, sicut Terra cum aëre, pendet simul cum tota sua massa, non verò unum separatim ab altero: Si unum penderet sive quiesceret separatim in altero (exempli gratiâ Tellus in aëre) aër iterum ut quiescat in tertio quodam, (materiâ aliqua di-

cta Cœlesti) necesse esset; Sed aërem in tertio quodam non quiescere nec quiescere posse, ex eo constat, quia cum Gravitate Telluri incumbit, ergo liber est ab omni tertio (gravitas enim illa separationem ab externo quodam tertio, & inclinationem ad alterum, Tellurem, scilicet indicat) & cum Tellure conjunctus; Si itaque unà cum Tellure conjunctus est, sequitur quod Tellus non possit in aëre quiescere, quia hæc duo simul unum corpus constituunt: An vero aër unà cum Terra, extra Mundi centrum sit corpus grave, in centro verò mundi, corpus leve, id est liberè quiescens; Item an sit in centro Mundi? de hoc seq. cap.

CAPUT XIV.

Terraqueus Globus non est in medio Mundi.

IN veterata Opinio de Terræ gravitate ac stabilitate in centro Mundi, tam altas in hominum mentibus radices egit, ut ne quidem feriore vultu contrarium aspicere ausint, sed persuasioni huic innitentes, existiment: Terram tum demum cœpisse gravitatem suam amittere & è centro moveri, cum *Pythagoras* mobilem eam dicere primum cœpisset; Et hæc opinio non tantum plebis animos occupavit, sed etiam omnes ferè Philosophos in transversum rapuisse videtur, qui *Aristotelis* dictis per omnia credunt.

Unde non solùm Telluri gravitatem, omnibusque aliis rebus, quæ nobis videntur graves, singularem innatam qualitatem descendendi, ad Tellurem scilicet tanquam Mundi putatum centrum seu infimum locum tribuerunt; Verum etiam ex *Aristotelis lib. 1. de Cælo, cap. 8. & 9.* constanter adhuc asserunt: *nihil eorum quæ sunt in Mundo, posse extra Mundum esse, sed unumquodque necessario suum proprium locum petere; ita ut neque terreum neque aqueum neque aëreum corpus possit esse extra Mundum, quia alia sint ipsorum loca propria in Mundo ubi à natura sunt. Ergo præternaturam esse non possint, sed quodlibet suum appetat proprium locum.*

Ex qua hypothesi Aristotelica qui-

dam Telluri voluerunt certum quasi punctum in Mundo assignare, de quo moveri non posset (quod tamen textus non habet) Insuper varia excogitarunt paradoxa de Telluris gravitate; item de pondere ejus indagando; item de tempore computando per quod lapis à Mundi ultimis confiniis seu à Stella aliquâ Fixa demissus, descenderet deorsum ad Terram; item de foramine si quod esset per totam Tellurem usque ad Antipodas, & lapis demitteretur, illum non ultra medium foraminis cadere posse, sed peractis aliquot vibrationibus tandem quiescere in Centro Terræ, &c.

Objectiones contra Telluris mobilitatem.

Ex quibus & similibus, mirabiles consequentias asserunt circa motum projectorum, contra mobilitatem Terræ; inter quas *Pat. Antonius Maria de Reita in lib. Oculi Enoch & Eliæ cap. 3.* aliquas tanquam singularia arcana pandit, quibus putat se toti Copernicano systemati silentium imposuisse; Quando 1. imaginatur sibi (si motus, Terræ competeret) lapidem è summitate Turris cadentem non uti posse motu recto, sed spirali, arcuali & circulari; quem motum quia *Aristoteles* contra-naturalem pronunciet, concludit, *Terram non moveri.* 2. Molitur demonstrare: *motum lapidis tunc non posse accelerari sed semper fore æqualem*

Y

& uni-

Hæc Aristotelis sententia ceteris paribus Vera. Omnia appetunt suum proprium locum.